

SKELLEFTEÅ KOMMUN

yvonne.nyman@skelleftea.segustaf.ulander@skelleftea.se

Beslut om stöd

Stödmottagare: SKELLEFTEÅ KOMMUN
Org. nr: 212000-2643
Projektnamn: Hållbar masshantering Skellefteå
Ärende-ID: 20379024
Diarienummer: REGAC - 91-2026

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

Skellefteå kommun etablerar en funktion för hållbar masshantering för att möta stora framtida massflöden och komplexa markmiljöutmaningar. Projektet ger kommunens förvaltningar och bolag bättre förutsättningar att minska avfall och öka återanvändningen av jord- och bergmassor i sina projekt.

Funktionen samlar kompetens inom koordinering, logistik, markmiljö och geoteknik och utvecklar gemensamma arbetssätt, stödstrukturer och digitala verktyg. Genom aktiviteter som tidig planering, operativ samordning, utveckling av mellanlagringsplatser, bearbetning av jord- och bergmaterial samt ett digitalt kartsystem skapas en mer systematisk och cirkulär masshantering.

Projektet stärker målgruppernas förmåga att arbeta resurseffektivt och bidrar till att Skellefteå tar en ledande roll i Övre Norrland genom att starta ett nätverk för kunskapsspridning och regional samverkan.

Beslut

Region Västerbotten beviljar SKELLEFTEÅ KOMMUN stöd för att genomföra projektet Hållbar masshantering Skellefteå enligt ansökan inkommen 2026-02-17. Stödet uppgår till 6,20 % av total finansiering, dock med högst 500 000 kr.

Beslutet har fattats med stöd av förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken).

För stödet gäller allmänna villkor enligt Bilaga 1. "Allmänna Villkor för stöd till projekt"

Beslutet kan inte överklagas.

Motivering till beslut

Region Västerbotten beviljar stöd av följande skäl:

Projektet är förenlig med Västerbottens regionala utvecklingsstrategi (RUS) prioriterat område 4. *En region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i* och *delprioritering 4.4. Hållbar konsumtion, inklusive energianvändning*.

Projektet uppfyller även kraven fastställda i Region Västerbottens *Agenda för hållbar finansiering* och bidrar i mycket hög grad till prioritetshöjande aspekterna *Sammanhållen region* och *Positiva (ekologiska) hållbarhetsaspekter*.

Projektperiod

2026-10-01 - 2029-09-30

Projektbeskrivning

Syfte: Projektet förändrar dagens masshantering så att uttaget av ny råvara och deponering av avfall minskar. Genom att implementera ett program för cirkulär masshantering och en central funktion som leder och samordnar arbetet säkerställs att nya processer och arbetssätt sprids i hela kommunen. Projektet riktar sig även mot kommuner i Övre Norrland, offentliga aktörer och företag via nätverk och referensgrupper, vilket möjliggör erfarenhetsutbyte och gemensam utveckling av cirkulära metoder. På kort sikt ökar återanvändningen av massor inom kommunens projekt, och på lång sikt bidrar arbetssätt och metoder till ett mer cirkulärt och hållbart samhälle, nya tjänster och ökad regional konkurrenskraft.

Vad projektets aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt:

På kort sikt förväntas projektets aktiviteter leda till att de primära målgrupperna, de fyra organisationerna inom Skellefteå kommunkoncern som hanterar massor, får stöd i att etablera en fungerande och långsiktigt hållbar funktion för masshantering. Projektet syftar till att implementera arbetsmetoder, stödstrukturer och ett digitalt kartsystem som gör det möjligt att planera, samordna och följa massflöden i realtid. Den initiala effekten på målgruppen handlar framför allt om att bygga kompetens, skapa gemensamma arbetssätt och etablera strukturer för operativ samordning. Genom att målgruppen deltar i arbetsgrupper, referensgrupper och nätverk får de möjlighet att tillägna sig nya kunskaper inom logistik, geoteknik och markmiljö, samt utveckla förståelse för hur masshantering kan integreras tidigt i planerings- och byggprocesser. På kort sikt mäts framgång främst genom att funktionen och det digitala kartsystemet tas i bruk samt att de fyra organisationerna får stöd att utveckla sina processer. Projektet fokuserar även på att säkerställa inkluderande och jämställda arbetssätt, där kvinnor och män, personer med olika etnisk bakgrund och med olika funktionsförutsättningar kan delta och påverka. Genom dessa aktiviteter skapas förutsättningar för att beteendeförändringar på sikt ska bli möjliga. Minskning av avfall kommer att ske även på kort sikt men den betydande minskningen av avfall och transporter är en följd av den långsiktiga implementeringen.

Vilka effekter ska projektet uppnå på lång sikt:

På lång sikt förväntas projektet leda till att målgruppen förändrar sitt beteende så att cirkulär och resurseffektiv masshantering blir en naturlig del av alla projekt och processer inom de fyra organisationerna och sprids vidare till andra aktörer i regionen. Genom att kontinuerligt använda arbetsmetoderna, stödstrukturerna och det digitala kartsystemet kommer planering

och samordning av massflöden att ske proaktivt, vilket minskar behovet av deponi, kortar transportavstånd och ökar återanvändningen av massor. Effekten på samhällsnivå blir därmed betydande: minskad klimatpåverkan från bygg- och anläggningsverksamhet, mer resurseffektiva projekt, minskat uttag av jungfruliga råvaror och mer hållbara mark- och byggmiljöer. Målgruppens beteendeförändring innebär att de agerar utifrån ett cirkulärt perspektiv i planering, upphandling och genomförande, och sprider kunskap och erfarenheter till andra kommuner och aktörer i Övre Norrland, vilket stärker regional samverkan och kunskapsspridning. Ur jämställdhets- och mångfaldsperspektiv leder projektet till att inkluderande arbetsformer och bred representation blir norm i arbetsgrupper, styrgrupper och nätverk. Detta stärker både kompetensutveckling och inflytande för kvinnor och män samt för personer med olika bakgrund och förutsättningar. Ur miljö- och klimatperspektiv förväntas beteendeförändringen på lång sikt resultera i en markant ökning av mängden massor som återanvänds och i minskade transporter och utsläpp, vilket bidrar till både klimatnytta och resurseffektivitet. Sammantaget blir den långsiktiga effekten att Skellefteå kommun och de berörda aktörerna etablerar en varaktig kultur och praxis för hållbar masshantering, där kunskap, processer och digitala verktyg används systematiskt och sprids regionalt, vilket skapar både ekologiska, sociala och ekonomiska vinster för samhället.

Indikatorer:

Regional indikator:

Namn	Värde	Måttenheter	Kommentar
Antal deltagande organisationer	4	Stycken	Totalt är det fyra organisationer som får stöd (primära målgruppen) och som förväntas utveckla produkter, processer eller tjänster genom projektet: Skellefteå kommun, Skellefteå Kraft, Skelleftebostäder och Industrihus. Se mer i beslut.

Eu-programmet indikatorer:

I övrigt följer Region Västerbottens de indikatorer som fastslås av förvaltande myndighet för regionalfonden (Tillväxtverket) i samråd med projektägaren.

Aktivitetsplan

1. Projektledning, kommunikation och rapportering

Detta arbetspaket genomförs främst av projektledaren, masshanteringsfunktionen och kommunikatören. Arbetspaketets syfte är att leda och styra projektet så att målen uppfylls, i rätt tid och med rätt kvalitet. Här ingår även riskhantering.

Startdatum: 2026-10-01

Slutdatum: 2029-09-30

Kostnad: 307 500

Aktiviteter

1.1 Introduktion, styrning och utvärdering

Arbetet omfattar bland annat introduktion och överlämning av information från förstudien till projektet, samt planering och styrning av projektets genomförande. Projektledningen ansvarar för att upprätta och följa tidplan, hantera risker samt säkerställa kontinuerlig uppföljning och utvärdering av projektets aktiviteter.

Kostnad: 184 500

1.2 Kommunikation och rapportering till finansiärer

Projektets resultat dokumenteras och kommuniceras löpande, både internt inom kommunen och externt till relevanta aktörer. Projektledaren ansvarar för att rapportering sker till finansiärer, inklusive Tillväxtverket och Region Västerbotten, samt till kommunens interna organisationer, vilket säkerställer transparens, ansvarstagande och möjliggör lärande under hela projektperioden. I aktiviteten ingår även bokföring, rapportering, hantering av finansiering.

Kostnad: 123 000

2 Utveckling och implementering av arbetsmetoder

Aktiviteterna i AP 2 kommer huvudsakligen att genomföras av masshanteringsfunktionen, med stöd av arbetsgruppen och styrgruppen. Detta är det största arbetspaketet, där huvuddelen av arbetet sker. AP 2 utgår från det program för hållbar masshantering som tagits fram i Skellefteå kommun och syftar till att omsätta programmets intentioner i praktisk handling. För att uppnå syftet med programmet har tre mål satts upp: Minimera uppkomsten av massor Cirkulär hantering av massor Korta och hållbara transporter av massor Programmet är framtaget utifrån den kunskap som finns idag. Arbetspaketet innebär en iterativ process där arbetsmetoder tas fram, utvecklas och finjusteras under projektets gång.

Startdatum: 2026-12-01

Slutdatum: 2029-09-30

Kostnad: 5 659 003

Aktiviteter

2.1 Proaktiv tidig planering

Utvecklande och införande av arbetsmetoder som prioriterar tidig planering för att minimera uppkomst av massor, optimera återanvändning och säkerställa resursåtervinning. Det innebär att arbeta för ett förändrat synsätt i den tidiga

planeringen, där markens förutsättningar beaktas i större utsträckning vid lokalisering och utformning av bebyggelse och infrastruktur.

Kostnad: 1 980 651

2.2 Kartläggning och planering av massbehov

Kartläggning av långsiktiga behov av jord- och fyllnadsmaterial. Genom att integrera masshantering i planeringsfasen särskilt vid dagvattenlösningar, skyfallsåtgärder och parkmiljöer skapas förutsättningar för effektiv, resurssnål och hållbar markanvändning. Målet är att utveckla bostads- och verksamhetsområden som både hanterar klimatrelaterade utmaningar och erbjuder attraktiva miljöer med rekreationsvärden.

Kostnad: 565 900

2.3 Strategier för förorenad mark och invasiva växter

Utvecklande av proaktiva rutiner för tidig identifiering av risker med förorenad mark och invasiva växter. Risk för föroreningar och behov av markundersökningar bör identifieras tidigt. För att kunna göra en välgrundad bedömning av markens lämplighet bör platsspecifika riktvärden övervägas och vid behov tas fram för att bedöma markföroreningar på lokal nivå. Geotekniska förutsättningar och föroreningsgrad bör vägas mot andra planeringsförutsättningar och ibland kan det vara lämpligt att sanera förorenade områden för att skapa bebyggelse.

Kostnad: 565 900

2.4 Koordinering mellan byggprojekt

Arbetspaketet avser operativ samordning av masshantering mellan olika byggprojekt inom kommunen. Genom analys, planering och optimering av transportflöden kan massor styras dit de gör störst nytta, vilket bidrar till minskad miljöpåverkan och lägre kostnader.

Koordineringen ska i möjligaste mån ske direkt mellan byggprojekt, där överskottsmassor från ett projekt kan nyttjas i ett annat. Där direkt samordning inte är möjlig innebär arbetet även koordinering via strategiskt lokaliserade platser för mellanlagring, hantering, sortering och förädling av massor till kvalitetssäkrade produkter.

Genom ändamålsenlig lokalisering och användning av dessa ytor kan transportavstånd minska och resurser nyttjas mer effektivt, vilket stärker kommunens samlade masshantering ur såväl miljö- som kostnadsperspektiv.

Kostnad: 1 697 702

2.5 Etablering av strategiska platser för masshantering

Arbetspaketet avser att skapa långsiktiga förutsättningar för ett system av strategiskt lokaliserade platser för mellanlagring, hantering, sortering och förädling av massor till kvalitetssäkrade produkter. Dessa platser utgör en central komplettering till den operativa koordineringen (se AP 2.4) och är en nödvändig förutsättning för att möjliggöra effektiv samordning över tid.

Genom ändamålsenlig lokalisering av ytor kan transportavstånd minska, vilket bidrar till lägre miljöpåverkan och ökad resurseffektivitet. Platserna möjliggör att massor kan tas om hand när direkt samordning mellan projekt inte är möjlig i tid eller rum, och skapar därmed flexibilitet i systemet. Arbetet omfattar såväl identifiering av nya platser som utveckling av befintliga anläggningar för att kunna bearbeta avfall till produkter eller substanser som kan återanvändas i anläggningsprojekt.

Kommunen har ansökt om nödvändiga tillstånd, och under förutsättning att tillstånd beviljas av Länsstyrelsen planeras den befintliga sulfidjordsdeponin att utvecklas till en plats där en innovativ lösning för bearbetning av sulfidjord till produkt kan etableras och skalas upp.

Själva investeringarna i anläggningar och fysisk infrastruktur finansieras inte inom detta projekt. Arbetspaketet syftar i stället till att skapa de planeringsmässiga, organisatoriska och regulatoriska förutsättningar som krävs för etablering och vidareutveckling av platserna. I kombination med effektiv koordinering enligt AP 2.4 ökar möjligheten att framtagna produkter faktiskt återanvänds i kommunens projekt, vilket minskar behovet av inköp av jungfruligt material.

Kostnad: 565 900

2.6 Förbättrad deponikapacitet

Arbetspaketet avser ett utredningsarbete med syfte att skapa förutsättningar för ökad deponikapacitet inom kommunen på längre sikt. För att minimera miljöpåverkan från transporter till deponier utanför kommunen behöver god framförhållning säkerställa att tillstånd, ytor och kapacitet för deponering kan finnas tillgängliga inom kommunen.

Resultatet ska utgöra ett beslutsunderlag för eventuella framtida åtgärder. Arbetspaketet innebär således inte att utökad deponikapacitet ska vara etablerad vid projektets slut, utan att nödvändiga förutsättningar och vägval är utredda och tydliggjorda.

Kostnad: 282 950

3 Kartläggning och utveckling av digitalt kartsystem för masshantering

Aktiviteterna i detta arbetspaket genomförs främst av masshanteringsfunktionen, med stöd från arbetsgruppen och andra relevanta aktörer. Syftet är att utveckla och komplettera den befintliga kartläggningen av massor som beräknas genereras i Skellefteå på kort och lång sikt. Syftet är också att digitalisera information så att det blir praktiskt och lättåtkomligt. Aktiviteten innefattar skapande av flera lager av digitala kartor som kompletterar varandra och innehåller information som underlättar masshantering både på kort och lång sikt. Arbetspaketet är en iterativ process där kartans innehåll och funktion successivt växer fram. Det är ännu inte fastställt i vilken utsträckning kartan kommer att vara öppen för allmänheten, men målsättningen är att den ska kunna stödja både offentliga och privata aktörer i effektiv masshantering. Kunskaper och erfarenheter som genereras i utvecklingen av kartan kommer att delas med andra kommuner i Övre Norrland inom ramen för AP 4, Spridning och kunskap.

Startdatum: 2027-02-01

Slutdatum: 2029-09-30

Kostnad: 1 028 439

Aktiviteter

3.1 Skapa karta för tidig planering

Skapande av en karta baserad på analysen av genererade jord- och bergmassor i Skellefteå kommun 2025-2040 som togs fram under förstudien. Syftet är att kartan ska stödja tidigt planeringsarbete.

Kostnad: 308 532

3.2 Skapa karta för operativ samordning

Arbetspaketet innefattar insamling och digitalisering av aktuell information om kommunens planerade byggnationer de närmaste två åren, för att underlätta det operativa arbetet och samordning mellan olika byggprojekt som drivs av kommunala avdelningar.

Kostnad: 514 219

3.3 Iterativ utveckling och ajourhållning av kartor

Kartorna som skapats utvecklas och förfinas successivt under projektets gång. Aktiviteten omfattar också att löpande under projektets gång uppdatera kartan med aktuell information.

Kostnad: 205 688

4 Spridning och kunskap

Detta arbetspaket genomförs främst av projektledaren, masshanteringsfunktionen och kommunikationen. Utöver de primära målgrupperna vill Skellefteå kommun även nå flera sekundära målgrupper. Arbetspaketet syftar till erfarenhetsutbyte och samarbete med andra aktörer samt att etablera ett nätverk för kommuner i Övre Norrland för att sprida och dela erfarenheter och arbetsmetoder för hållbar masshantering.

Startdatum: 2026-10-01

Slutdatum: 2029-09-30

Kostnad: 1 075 426

Aktiviteter

4.1 Dialog med offentliga organisationer och företag

Arbetspaketet innefattar att bjuda in andra offentliga aktörer till referensgrupper för dialog och samarbete, exempelvis kommuner i Övre Norrland, Trafikverket och Region Västerbotten. Genom att involvera dem i referensgrupper och dialogforum kan projektet ta del av deras kunskap och erfarenheter, samtidigt som gemensamma lösningar kan utvecklas. Privata företag kan spela en central roll i att påskynda omställningen till en mer cirkulär hantering av massor, och dialogen med dem bedöms ge värdefullt underlag för hur verksamheten och arbetssätten kan vidareutvecklas inom kommunen.

Kostnad: 322 628

4.2 Etablering av nätverk för kommuner i Övre Norrland

Arbetspaketet innefattar att bjuda in alla kommuner Övre Norrland till ett regionalt nätverk för masshantering. Det omfattar dels att bjuda in till två workshops på plats i Skellefteå. Detta kompletteras med aktivt nätverksarbete mellan workshops genom digitala möten och telefonkontakter för att säkerställa kontinuitet och långsiktigt samarbete.

Förhoppningen är att nätverket ska skapa nya kontaktytor och möjliggöra erfarenhetsutbyte, så att kommunerna kan lära av varandra. Skellefteå kommun kan i detta sammanhang bidra genom att dela med sig av erfarenheter och resultat från projektet, vilket i sin tur kan stödja andra kommuners utveckling mot en mer cirkulär hantering av massor. Det kan också innefatta medverkan av externa experter inom områden som markmiljö, geoteknik, koordinering och ny teknik, för att fördjupa kunskap eller få information om innovativa arbetsmetoder.

Kostnad: 752 798

Budget (Kostnads- och finansieringsplan)

Kostnad

Kostnadsslag	2026	2027	2028	2029						Totalt
Personal	382 503	1 530 000	1 530 000	1 147 497						4 590 000
Schablonkostnader	290 031	1 160 123	1 160 123	870 091						3 480 368
Summa kostnader	672 534	2 690 123	2 690 123	2 017 588						8 070 368
Projektintäkter										
Summa faktiska kostnader	672 534	2 690 123	2 690 123	2 017 588						8 070 368
Bidrag annat än pengar										
Summa bidrag i annat än pengar										0
Summa totala kostnader	672 534	2 690 123	2 690 123	2 017 588						8 070 368

Finansiering

Finansiär	2026	2027	2028	2029						Totalt
Offentligt bidrag annat än pengar										
Total offentligt bidrag annat än pengar										0
Offentlig kontantfinansiering										
TILLVÄXTVERKET	269 012	1 076 049	1 076 049	807 037						3 228 147
SKELLEFTEÅ KOMMUN	361 852	1 447 407	1 447 407	1 085 555						4 342 221
Total offentlig kontantfinansiering	630 864	2 523 456	2 523 456	1 892 592						7 570 368
Total offentlig finansiering	630 864	2 523 456	2 523 456	1 892 592						7 570 368
Privata bidrag annat än pengar										
Total privat bidrag annat än pengar										0
Privat kontantfinansiering										
Total privat kontantfinansiering										0
Total privat finansiering										0

Stöd

Finansiering	2026	2027	2028	2029						Totalt
19.1.1 Regionala utvecklingsåtgärder Regionalt projekt	41 670	166 667	166 667	124 996						500 000

Sammanställning (Stödprocent)

Stödandel av totala kostnader	6,20 %
Stödandel av stödgrundande finansiering	6,20 %
Stödandel av total finansiering	6,20 %
Andel annan offentlig finansiering	93,80 %
Andel privat finansiering	0,00 %

Rapportering och begäran om utbetalning

Stödet utbetalas i efterhand efter redovisning av faktiska utgifter.

Region Västerbotten följer rapporteringsperioder angivna i beslut från förvaltande myndighet för Europeiska regionala utvecklingsfonden Övre Norrland (Tillväxtverket). Redovisning lämnas till Region Västerbotten i samband med redovisning till förvaltande myndighet. Projektägaren ansvarar för att skicka EU-programmets beslut om projektstöd och beslut om utbetalning av projektstöd till Region Västerbotten.

Sista datum för slutrapport

2029-10-31

Allmänna villkor för stöd

Bilaga 1. "Allmänna Villkor för stöd till projekt"

Särskilda villkor

-

Beslutets giltighet

Denna handling är beslutad och godkänd i Region Västerbottens ärendehanteringssystem och saknar därför namnunderskrift.

Beslut om beviljande av projektmedel från anslag 1:1 har fattats på av verksamhetschef Nils Enwald på delegation från Regionala utvecklingsnämnden den 26 maj 2026.

Beslutet skickas enbart via e-post till: gustaf.ulander@skelleftea.se och yvonne.nyman@skelleftea.se

Vid frågor kontakta:

Strateg: Therese Burström

Telefon: 073-03 81 165

E-post: therese.burstrom@regionvasterbotten.se